



# GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. \_\_\_\_\_

din \_\_\_\_\_ 2024

Chișinău

**pentru aprobarea Foii de parcurs pentru implementarea Directivei Consiliului  
91/271/CEE din 21 mai 1991 privind tratarea apelor urbane reziduale**

-----

În temeiul art. 6 lit. b) și h) din Legea nr.136/2017 cu privire la Guvern (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 252, art. 412), cu modificările ulterioare,

Având în vedere Acordul de Asociere dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, semnat la Bruxelles la 27 iunie 2014,

Având în vedere Planul național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2024-2027 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 422-425, art. 1020), cu modificările ulterioare,

În scopul implementării Directivei Consiliului din 21 mai 1991 privind tratarea apelor urbane reziduale (91/271/CEE) (Jurnalul Oficial al Comunității Europene L 135/40 din 30 mai 1991),

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Foaia de parcurs pentru implementarea Directivei Consiliului 91/271/CEE din 21 mai 1991 privind tratarea apelor urbane reziduale, conform anexei.

2. Ministerele și alte autorități administrative centrale, în limitele competențelor funcționale, vor asigura realizarea și vor prezenta Ministerului Mediului, până la data de 01 februarie a anului următor anului de gestiune, informația cu privire la implementarea prevederilor Foii de parcurs.

3. Ministrul Mediului va monitoriza și va prezenta Guvernului, până la data de 01 martie a anului următor anului de gestiune, rapoarte anuale privind procesul de implementare a Foii de parcurs.

4. Prezenta Hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**Prim-ministru**

**DORIN RECEAN**

Contrasemnează:

Ministrul mediului

Sergiu LAZARENCO

Ministrul infrastructurii  
și dezvoltării regionale

Andrei SPÎNU

Vizează:

Secretar general al Guvernului

Artur MIJA

Aprobată în ședința Guvernului  
Din

## **Foia de parcurs pentru implementarea Directivei Consiliului 91/271/CEE din 21 mai 1991 privind tratarea apelor urbane reziduale**

### **1. Introducere**

Lipsa infrastructurii de alimentare cu apă și de sanitație în Republica Moldova creează provocări semnificative în dezvoltarea durabilă și protecție a mediului din cauza insuficienței capacităților de epurare a apelor uzate. Aproximativ 63% din volumul apelor uzate din țară nu sunt supuse nici colectării, nici proceselor de epurare. În zonele rurale, epurarea apelor uzate este aproape inexistentă. Această situație prezintă riscuri de poluare biologică și nutritivă a apelor de suprafață din cauza epurării insuficiente sau absente și a scurgerilor de ape uzate generate din activități agricole.

Guvernul Republicii Moldova manifestă atenție sporită în procesul de identificare a soluțiilor pentru localitățile urbane, așa cum anume acest tip de localități sunt conectate în prezent la infrastructura de canalizare și generează ape uzate, cu puternice influențe negative generate de activitățile industriale.

Deși au fost depuse eforturi pentru a ajusta cadrul de reglementare, provocările întâmpinate în procesul de implementare a acestora încă mai persistă. Adițional dezvoltării și finanțării proiectelor de infrastructură de colectare, epurare și deversare a apelor uzate, consolidarea capacităților analitice și a expertizei sectoriale este esențială pentru gestionarea cu succes a apelor uzate.

#### **1.1. Raționamentul/importanța aproximării efective a cadrului de reglementare**

În cursul procesului de negociere pentru integrarea în Uniunea Europeană (*în continuare -UE*), Republica Moldova își asumă angajamentul de a asigura armonizarea legislației naționale la prevederile acquis-ului UE în domeniul mediului, care include și setul complex de acte normative în sfera alimentării cu apă. Conformarea legislației naționale cu acest set de documente ale Uniunii Europene, inclusiv Directiva Consiliului 91/271/CEE din 21 mai 1991 privind tratarea apelor urbane reziduale (*în continuare – Directiva 91/271/CEE*) și implementare acesteia, precum și termenele de tranziție și conformare, vor deveni obligatorii din moment ce Republica Moldova va deveni membru cu drepturi depline al UE, ori aceste aspecte pot deveni condiționate în procesul de negocieri.

Aproximarea efectivă de reglementare a activității, proceselor și calității tratării apelor uzate reziduale este importantă pentru ancorarea ajustărilor vizate de Directiva 91/271/CEE și coordonarea acțiunilor menite să contribuie la protejarea mediului și asigurarea eficienței proceselor de colectare, tratare și evacuare a apelor uzate menajere și industriale.

Procesul de aproximare a legislației naționale, oferă posibilitatea de a solicita suport și asistență tehnică din partea statelor membre ale UE și a structurilor de profil pentru a identifica domeniile

sensibile și pentru a prelua bunele practici în aplicarea Directivei 91/271/CEE, dar și buna implementare a proiectelor de infrastructură și mobilizare a resurselor financiare.

Etapele aproximării implică ajustarea cadrului legal și normativ pentru a permite ralierea la standardele UE și adoptarea proceselor și a indicatorilor de monitorizare și raportare.

Directiva 91/271/CEE este implementată de mai bine de 30 de ani. De la adoptarea sa în 1991, calitatea râurilor, lacurilor și mărilor europene s-a îmbunătățit semnificativ. Țările UE au înființat sisteme de colectare și stații de epurare a apelor uzate cu suport financiar acordat de UE. Ultimul raport disponibil de la Comisia Europeană privind stadiul punerii în aplicare a Directivei 91/271/CEE (publicat în 2016), subliniază faptul că Directiva respectivă a jucat un rol esențial în îmbunătățirea calității apelor din țările membre UE. Cu toate acestea, există încă poluare care trebuie abordată și nu este reglementată de normele actuale. Pentru a soluționa aceste probleme, Comisia Europeană a inițiat o procedură de actualizare a Directivei, fiind în derulare în perioada elaborării prezentului document<sup>1</sup>.

Implementarea Directivei 91/271/CEE în statele membre s-a realizat etapizat, calibrând în timp termenele limită de conformare pentru diverse cerințe sau prin adoptarea de noi Directive ce detaliază anumite norme (ex. Directiva 98/15/CE a Comisiei din 27 februarie 1998 de modificare a Directivei 91/271/CEE a Consiliului în ceea ce privește anumite cerințe stabilite în anexa I). Pentru statele care au aderat la UE, începând din 2004 se aplică alte termene limită de implementare și conformare, acestea fiind specificate în tratatele de aderare încheiate cu fiecare dintre țările în cauză.

Considerând experiența țărilor din ultimele valuri de aderare, Republica Moldova urmează să estimeze cu atenție necesitatea financiară (investițională) pentru atingerea țintelor, dar și termenii și condițiile de accesare a fondurilor structurale și de coeziune. La fel de importantă este și analiza capacității administrative și politice a statului de a implementa proiectele de infrastructură și de a pune în practică prevederile Directivei.

## **1.2 Aspectele instituționale ale (sub) sectorului de sanitație: colectarea, transportarea și epurarea apelor uzate.**

La nivel de țară, responsabilitățile în sectorul de colectare, transportare, epurare, deversare a apelor uzate implică instituții publice de nivel central (național) și de nivel local.

### ***- Instituțiile ce activează la nivel național:***

- a. Ministerul Mediului - are atribuții ce țin de protejarea mediului de efectele adverse ale deversărilor de ape uzate urbane și ale deversărilor din anumite sectoare industriale dar și asigurarea eficienței proceselor de colectare, tratare și evacuare a apelor uzate revine Ministerului Mediului și instituțiilor din subordine (Agenția de Mediu, Inspectoratul pentru Protecția Mediului).
- b. Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (*în continuare - MIDR*) are responsabilitatea de a coordona dezvoltarea infrastructurii de alimentare cu apă și sanitației, de a modela scenarii posibile de modernizare și dezvoltare a serviciilor de alimentare cu apă și sanitație. MIDR are

---

<sup>1</sup><https://www.consilium.europa.eu/ro/press/press-releases/2023/10/16/council-adopts-position-on-new-rules-for-a-more-efficient-treatment-of-urban-wastewater/>

misiunea de a asigura realizarea prerogativelor constituționale ale Guvernului prin elaborarea, promovarea și implementarea politicii sectoriale.

- c. Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică – are competențe de reglementator la nivel național, cu funcții conexe activității de monitorizare a performanței epurării și deversării de ape uzate, în special licențierea operatorilor sistemelor de transportare și epurare a apelor uzate și reglementarea prestării serviciilor de sanitație.
- ***Instituții cu atribuții de nivel local și regional***
- a. *Administrația publică* - Administrația Publică Locală (de nivel I) are responsabilitatea elaborării și aprobării documentației de urbanism, iar autoritățile publice locale de nivelul al doilea – pentru elaborarea și aprobarea planurilor de amenajare a teritoriilor.
  - a. *Operatori ai infrastructurii de transportare, tratare a apelor uzate la nivel de localitate/municipalitate/ Prestatori ai serviciului de canalizare și epurare la nivel de regiune (sau pentru mai multe localități)* - operatorii sistemelor de sanitație (la nivel de localitate și respectiv la nivel de regiune) poartă responsabilitatea de a oferi servicii de transport, stocare și epurare a apelor uzate în conformitate cu standardele și normativele existente.

Dimensiunea instituțională necesită și o bună coordonare la nivel sectorial în vederea implementării strategiilor sectoriale (ex, Strategia de alimentare cu Apă și sanitație (2014-2030), aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 199/2014) și transpunerii Directivelor de profil.

Pentru asigurarea unei coordonări eficiente a implementării politicilor sectoriale, este necesară identificarea autorității publice centrale responsabile pentru coordonarea/supervizarea sectorului de alimentare cu apă și de canalizare, inclusiv pentru monitorizarea implementării Directivei 91/271/CEE. De menționat că, odată cu reformarea autorităților publice centrale în anul 2021, au fost divizate competențele între Ministerul Mediului și Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, însă nu au fost clarificate toate aspectele de delimitare a prerogativelor și competențelor, fapt care creează multiple incertitudini inclusiv privitor la responsabilitatea monitorizării acțiunilor incluse pentru implementarea Strategiei de alimentare cu Apă și sanitație (2014-2030), dar și la implementarea Directivei 91/271/CEE examinate în prezentul document, deși aceste acțiuni sunt imperative pentru procesul de integrare europeană.

Pentru transpunerea și implementarea Directivei 91/271/CEE este necesară agreerea responsabilităților la nivel instituțional atât în procesul de dezvoltare a infrastructurii, îmbunătățirii calității epurării dar și instituționalizarea unor mecanisme de monitorizare și evaluare a infrastructurii și serviciilor de colectare, transportare, epurare și deversare a apelor uzate și raportarea către Comisia Europeană.

Acțiuni ce pot fi considerate:

- Responsabilitatea coordonării procesului de dezvoltare a infrastructurii, delimitarea aglomerărilor, planificarea investițiilor și atragerea de fonduri, monitorizarea valorificării fondurilor pentru dezvoltarea de infrastructură. Acest grup de acțiuni sunt atribuite Ministerului

Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, însă există și elemente în care implică Ministerului Mediului, spre exemplu în procesul de eliberare a actelor permissive, evaluarea și monitorizarea calității proceselor de epurare și a calității apelor uzate deversate, în conformitate cu prevederile HG nr. 950/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind cerințele de colectare, epurare a apelor uzate și deversare în sistemul de canalizare și/sau în emisare pentru localitățile urbane și rurale.

- Responsabilitatea delimitarea zonelor sensibile, monitorizarea funcționării stațiilor de epurare și a deversărilor în zonele desemnate sensibile, implementarea măsurilor de îmbunătățire a epurării sunt atribuite instituțiilor subordonate Ministerului Mediului.
- Responsabilitatea monitorizării și raportării, în absența unei instituții cu atribuții de „implementator” în sectorul de alimentare cu apă și de canalizare, se va realiza în format extins, prin participarea celor 2 ministere de profil (menționate anterior).

În concluzie, sectorul apelor uzate din Moldova se confruntă cu multiple provocări sistemice, însă odată cu aprobarea legislației speciale în domeniu, intervențiile în soluționarea acestor provocări devin tot mai eficiente și sistematizate, astfel încât să fie asigurată gestionarea durabilă a apei și protecția mediului.

### **1.3 Scurtă descriere a dispozițiilor Directivei 91/271/CEE**

Directiva 91/271/CEE privind tratarea apelor urbane reziduale are scopul de a proteja sănătatea umană și a mediului de efectele apelor uzate urbane neepurate. Prin urmare, prevederile acesteia impun țărilor membre ale UE să se asigure că orașele și satele colectează și tratează în mod corespunzător apele uzate. Aplicarea Directivei 91/271/CEE vizează două aspecte cheie:

1. protejarea mediului de efectele adverse ale deversărilor de ape uzate urbane și ale deversărilor din anumite sectoare industriale
2. asigurarea eficienței proceselor de colectare, tratare și evacuare a apelor uzate menajere și industriale.

Directiva 91/271/CEE stabilește normele valabile în întreaga UE pentru *colectarea, tratarea și evacuarea apelor reziduale*. Actul cuprinde, de asemenea, apele reziduale generate de industrii precum cele agroalimentare (prelucrarea produselor alimentare și fabricarea berii, fabricarea alcoolului și a produselor alcoolice, prelucrarea fructelor și legumelor).

Aspectele cheie ale aplicării Directivei 91/271/CEE stipulează următoarele responsabilități ale țărilor membre:

- să colecteze și să trateze apele reziduale din așezările urbane cu o populație de cel puțin 2 000 de persoane și să aplice tratarea secundară asupra apelor reziduale colectate;
- să aplice tratamente mai riguroase în așezările urbane cu o populație de peste 10 000 de persoane, situate în zone sensibile;
- să vegheze ca stațiile de epurare să fie întreținute în mod corespunzător, astfel încât să aibă un randament suficient și să poată funcționa în toate condițiile climatice normale;

- să ia măsuri pentru a limita poluarea apelor receptoare din cauza supraîncărcării cu apă ca urmare a furtunilor în situații extreme, cum ar fi precipitațiile neobișnuit de intense;
- să supravegheze performanța stațiilor de epurare și a apelor receptoare;
- să supravegheze evacuarea și reutilizarea nămolurilor de epurare.

Pe lângă aspectele menționate mai sus, Anexa 1 a Directivei 91/271/CEE oferă dispoziții general valabile pentru sistemele de colectare, evacuările provenind de la stațiile de epurare a apelor urbane reziduale, valorile limită de emisie pentru stațiile de epurare a apelor urbane reziduale, apele industriale reziduale evacuate în sistemele de colectare urbane.

Totodată, Anexa 2 a Directivei 91/271/CEE cuprinde criteriile de identificare a zonelor sensibile și mai puțin sensibile în vederea aplicării acestora pentru delimitarea spectrului de intervenții și planificarea îmbunătățirii infrastructurii și a proceselor de protecție.

## **2. Obiectivul foii de parcurs pentru implementarea Directivei 91/271/CEE privind tratarea apelor urbane reziduale**

Articolul 17 al Directivei 91/271/CEE prevede că statele membre trebuie să stabilească un program de punere în aplicare a Directivei și să furnizeze Comisiei informații cu privire progresul implementării acestuia. Implementarea programului impune și raportarea la fiecare doi ani a progresului înregistrat și actualizarea Programului de implementare.

Elaborarea programului de punere în aplicare a Directivei 91/271/CEE va fi demarat după lansarea negocierilor pe Compartimentul de Mediu și agreearea termenilor de conformare. Procesul de pregătire a negocierilor a necesitat evaluarea situației la zi și delimitarea acțiunilor preparatorii. Toate aceste date au fost integrate în prezenta Foaie de parcurs.

Foaia de parcurs are următoarele obiective:

- Detalierea acțiunilor preparatorii necesare pentru implementarea Directivei 91/271/CEE;
- Identificarea cercetărilor, evaluărilor și studiilor necesare pentru elaborarea planului investițional și a strategiei de finanțare a domeniului de epurare a apelor uzate urbane și a planului de consolidare a instituțiilor de profil și a operatorilor (prestatorilor de servicii de epurare);
- Identificarea și atribuirea responsabilităților la nivel instituțional ce derivă din implementarea Directivei;
- Evaluarea termenilor de conformare și implementare a Directivei;

Foaia de parcurs este un document suport pentru planificarea acțiunilor de punere în aplicare a Directivei și negociere cu Comisia UE a termenilor și țintelor de implementare.

### **3. Evaluarea managementului apelor uzate în Republica Moldova**

#### **3.1 Situația actuală**

Gestionarea apelor urbane reziduale este esențială pentru protejarea mediului și a sănătății umane. În Republica Moldova s-au depus multiple eforturi pentru îmbunătățirea calității apei și a infrastructurii de canalizare, printre care:

- A fost elaborat și aprobat cadrul legal de îmbunătățire a calității apei, de gestionare integrată a resurselor de apă, precum și de aprovizionare cu Apă și sanitație.
- A fost adoptată Legea nr. 182/2019 privind calitatea apei potabile, armonizată cu Directivele UE și recomandările Organizației Mondiale a Sănătății, care au intrat în vigoare în 2021. Această lege stabilește cerințe privind calitatea apei potabile, procedurile de monitorizare și responsabilitățile autorităților publice și ale operatorilor de apă.
- Strategia de Alimentare cu Apă și sanitație (2014-2030) a fost modificată pentru a prioritiza îmbunătățirea managementului serviciilor publice de aprovizionare cu Apă și sanitație.
- Se depun eforturi pentru armonizarea legislației naționale cu standardele Comisiei Europene și cu obligațiile internaționale, dar și armonizarea reglementărilor, implementarea politicilor de regionalizare și dezvoltarea instrumentelor economice pentru gestionarea alimentării cu apă și canalizare.

Sectorul de alimentare cu apă reprezintă o prioritate națională, care însă se confruntă și cu unele dificultăți cum ar fi structura administrativ-teritorială fragmentată și migrația populației. În vederea atingerii țintelor asumate în strategiile de sector sunt necesare soluții urgente pentru soluționarea problemelor cu implicarea atât a resurselor financiare, instituționale cât și consolidarea capacităților operatorilor din sector.

În domeniul alimentării cu apă, dificultățile vizează următoarele aspecte:

- Accesibilitatea: Asigurarea accesului fiabil la apă potabilă rămâne o preocupare. Unele zone se pot confrunta cu o alimentare inadecvată cu apă din cauza infrastructurii învechite, a creșterii populației sau a disparităților geografice.
- Calitatea: Menținerea calității apei este esențială. Riscurile de contaminare a surselor de apă, scurgerile și sistemele de distribuție ineficiente pot compromite siguranța apei potabile.

Pe dimensiunea de colectare a apelor uzate au fost identificate următoarele limitări:

- Acces: accesul la rețele de colectare a apelor uzate variază de la o regiune la alta. Zonele urbane tind să aibă o acoperire mai bună, în timp ce zonele rurale și periurbane nu dispun de sisteme de colectare adecvate.
- Infrastructură: Rețelele de canalizare învechite și insuficiente reprezintă provocări atât pentru prestarea serviciului cât și pentru respectarea normelor de mediu. Modernizarea și extinderea acestor sisteme sunt esențiale pentru gestionarea eficientă a apelor uzate.

Epurarea a apelor uzate:



- Stații de epurare: Disponibilitatea și funcționalitatea stațiilor de epurare a apelor uzate au impact asupra sănătății la general. Unele zone nu dispun de instalații de epurare, ceea ce duce la deversări netratate în corpurile de apă.
- Eficiență: Chiar și acolo unde există stații de epurare, eficiența și capacitatea acestora pot fi insuficiente. Sunt necesare intervenții ce ar spori standardul de operare și întreținere dar și modernizarea tehnică.
- Efluenți industriali și agricoli: Abordarea apelor uzate industriale și agricole este esențială. Evacuările netratate din aceste surse pot dăuna mediului și sănătății publice.

Dificultățile enumerate anterior pot fi soluționate prin bună coordonare și monitorizare. Iată de ce e nevoie să fie considerate și provocările din domeniul instituțional și de guvernare a domeniului de alimentare cu Apă și sanitație:

- Transparență: Asigurarea transparenței în procesele de management și de luare a deciziilor este esențială. Lacunele în materie de responsabilitate pot împiedica progresul.
- Colaborare: Coordonarea eficientă între agențiile guvernamentale, autoritățile locale și operatori ai serviciilor de alimentare cu Apă și sanitație este vitală pentru gestionarea durabilă a apei.
- Monitorizare: Republica Moldova își propune să atingă ținta ODD 6.3 până în 2030, care se axează pe îmbunătățirea calității apei prin tratarea apelor uzate. Eforturile de sporire a accesibilității, infrastructurii și guvernării sunt esențiale pentru un sector rezilient și durabil al apelor uzate în Moldova, iar pe lângă eforturile coordonate de îmbunătățire a infrastructurii și serviciului e nevoie să se instituie mecanisme și sisteme de monitorizare a sectorului.

Dezvoltarea și îmbunătățirea infrastructurii de ape uzate este crucială pentru bunăstarea populației Moldovei. Implementarea politicilor și strategiilor adecvate poate contribui la protecția mediului și la un acces mai larg la serviciile de salubritate.

Intervențiile prioritare vor avea ca punct de pornire următoarele aspecte:

- Sisteme publice de canalizare (pentru anul 2022) - lungimea totală a rețelelor publice de canalizare constituia 5,0 mii km, pe parcursul anului 2022 extinzându-se cu 50,5 km de rețele noi construite (cu 37,0 km în mediu urban și 13,5 km în mediul rural). 53 municipii și orașe și 89 localități rurale, aveau acces la rețele de colectare a apelor uzate, ceea ce reprezintă 9,3% din localitățile țării. La nivel de țară se atestă o discrepanță considerabilă dintre sate și orașe. Localitățile rurale din raioanele Briceni, Drochia, Fălești, Glodeni, Ocnița, Soroca, Rezina, Basarabeasca, Cantemir și Vulcănești nu au avut deloc acces la sistemele publice de canalizare.
- Epurarea apelor uzate - Circa 76,1% din total sisteme publice de canalizare erau dotate cu stații de epurare. Nici o localitate din raioanele Glodeni, Soroca și Rezina nu dispune de stație de epurare. Din cele 108 stații de epurare, funcționale erau 98 unități. Prin stațiile de epurare a apei, au trecut 68,8 mil. m<sup>3</sup> de apă uzată epurată (97,0%). Din volumul total de apă uzată

epurată, 95,6% a fost epurată mecanic, 95,4% biologic, iar 1,4% - a fost evacuată fără tratament<sup>2</sup>.

La nivel național, în Republica Moldova, mai multe autorități sunt implicate în gestionarea aprovizionării cu apă și sanitație:

Instituție	Aspecte tematiche
<b>Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Evaluarea normelor de proiectare, a stațiilor de epurare a apelor urbane reziduale, construite în conformitate cu condițiile prevăzute de Directivă;</li> <li>- Evaluarea standardelor obligatorii de exploatare și întreținute a infrastructurii de transportare, colectare și tratare;</li> <li>- Cartografierea sistemelor existente și în proces de implementare (eventual diagnosticarea acestora);</li> <li>- Cartografierea necesității dezvoltării infrastructurii și planificarea intervențiilor;</li> <li>- Evaluarea costurilor de îmbunătățirea a infrastructurii de colectare, transportare și epurare a apelor uzate;</li> <li>- Coordonarea cu instituțiile din subordine (ADR, ONDRL) în procesul de implementare a programelor naționale (infrastructură de colectare, transportare și epurare a apelor uzate).</li> </ul>
<b>Ministerul Mediului</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Reglementare și transpunere a prevederilor în legislația națională;</li> <li>- Controlul delimitării zonelor sensibile;</li> <li>- Autorizarea deversărilor;</li> <li>- Monitorizarea instituției naționale de mediu responsabile de evaluarea performanțelor de tratare și respectare a normelor în vigoare.</li> </ul>
<b>Agenția de Mediu</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Autorizarea și monitorizarea deversărilor;</li> <li>- Expertizarea proiectelor de infrastructură și monitorizarea respectării parametrilor de tratare la proiectarea stațiilor și sistemelor;</li> </ul>

<sup>2</sup> Activitatea sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare în anul 2022, [https://statistica.gov.md/ro/activitatea-sistemelor-publice-de-alimentare-cu-apa-si-de-canalizare-in-anul-202-9780\\_60431.html](https://statistica.gov.md/ro/activitatea-sistemelor-publice-de-alimentare-cu-apa-si-de-canalizare-in-anul-202-9780_60431.html)

<b>Inspectoratul pentru Protecția Mediului</b>	- Intervențiile imediate în cazul nerespectării standardelor de tratare sau încălcarea legislației de mediu.
<b>Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică</b>	- Licențierea operatorilor sistemelor de transport, tratare și deversare; - Calcularea tarifelor; - Elaborarea și aprobarea Regulamentului cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare (care trebuie să integreze și prevederile Directivei).
<b>AMAC (reprezentanți ai operatorilor)</b>	- Integrarea și respectarea prevederilor Directivei în procesul de prestare a serviciilor; - Ajustarea procedurilor de prestare, monitorizare și evidență a prestării serviciilor; - Integrarea proceselor de monitorizare a parametrilor prevăzuți; - Elaborarea planurilor de îmbunătățire a infrastructurii și serviciilor.
<b>Biroul Național de Statistică</b>	- Accesul la date despre infrastructură și servicii (acoperire geografică, randament).

Pentru a asigura o gestionarea corectă a apelor uzate, luând în considerare impactul activităților economice și industriale, prin Legea nr.1515/1993 privind protecția mediului înconjurător a fost inclusă obligativitatea instalării stațiilor de epurare sau instalațiilor de preepurare de către agenții economici, dar din varii motive implementarea acestei prevederi este dificilă până la moment. Prevederile privind obligativitatea instalării stațiilor de preepurare au fost incluse și în modificările la Legea nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare din 2018 și la Hotărârea Guvernului nr. 950/2013.

Implementarea prevederilor legale menționate mai sus, ține direct de competența Inspectoratului pentru Protecția Mediului. Conform rapoartelor anuale ale Inspectoratului pentru Protecția Mediului (IPM) pentru anii 2019-2021<sup>3</sup> activitatea de inspecție privind impactul asupra resursei de apă, s-a desfășurat în baza controalelor planificate și a celor inopinate. Constatările IPM, relevă că cele mai mari volume de ape uzate neepurate provin de la sistemele de canalizare ale localităților.

La nivel de țară, în anul 2019 din 262 stații de epurare monitorizate doar 154 unități dețineau documentație de proiect și doar 92 de unități respectau limitele admisibile la deversare, iar 172 de stații de epurare tratează insuficient apele uzate. În 2021, din 270 stații de epurare monitorizate doar

<sup>3</sup> <https://ipm.gov.md/ro/rapoarte-anuale>

117 unități dețineau documentație de proiect și doar 101 unități respectau limitele admisibile la deversare, iar 160 de stații de epurare tratează insuficient apele uzate<sup>4</sup>.

În urma monitorizării efectuate pe parcursul anului 2021 s-a constatat:

- apele de suprafață de pe teritoriul Republicii Moldova, conform conținutul de azot de amoniu s-au încadrat în limitele claselor de calitate I (foarte bună) – V (foarte poluată), cele mai poluate râuri fiind Kirghij – Kitai și Bîc în 2 secțiuni - s. Gura Bîcului și mun. Chișinău, aval. Evaluarea datelor obținute în baza analizei probelor de apă colectate pe parcursul anului 2021 a permis identificarea claselor de calitate pentru 54 de secțiuni monitorizate, care au fost repartizate conform claselor de calitate în părți procentuale. Clasei de calitate V îi revine 46,3% din numărul total de secțiuni și cel mai mic procent de 1,9% clasei de calitate II.
- Calitatea apei lacurilor naturale și a bazinelor de acumulare de pe teritoriul Republicii Moldova, conform parametrului CBO5 a variat între clasele de calitate I (foarte bună) – V (foarte poluată), astfel putem menționa că apa din bazinele Ghidighici, Taraclia și Congaz sunt cele mai poluate. Calitatea apei după parametrii fosfor mineral, fosfor total și azot de nitrit variază între clasele I (foarte bună) – IV (poluată). Cele mai poluate bazine după parametrii fosfor mineral, fosfor total sunt Taraclia și Congaz, iar după conținutul de azot de nitrit cel mai poluat este bazinul Taraclia.

Deși activitatea de monitorizare este descrisă și Inspectoratului pentru Protecția Mediului realizează verificările conform planului, datele colectate nu sunt compilate într-un sistem unic (electronic/digital) ce ar permite liberul acces la informație.

### 3.2 Cadrul juridic și de reglementare la nivel național

Legislația Republicii Moldova în domeniul gospodăriei apelor, inclusiv a apelor uzate este subiectul a mai multor acte normative și regulatorii. Gestionarea durabilă a apei implică reforme juridice, de reglementare și instituționale. Abordarea provocărilor și valorificarea oportunităților vor fi esențiale pentru atingerea obiectivelor legate de apă în următorii ani.

Cadrul de reglementare a domeniului apelor uzate catalogat conform următorilor piloni:

- **Obligațiile ce derivă din Directiva-cadru a UE privind apa.** Republica Moldova are obligații în temeiul Directivei-cadru a UE privind apa și al directivelor conexe. Aceste angajamente includ identificarea districtelor hidrografice și pregătirea planurilor bazinelor hidrografice.
- **Acordul de asociere cu Uniunea Europeană.** Perspectivele sectorului apei din Moldova sunt influențate de obligațiile care îi revin în temeiul Acordului de Asociere cu UE. Acest acord pune accentul pe gestionarea durabilă a apei și se aliniază la acordurile multilaterale de mediu, inclusiv la obiectivele de dezvoltare durabilă.
- **Cadrul instituțional și de politici la nivel național.** Cadrul instituțional și de politici joacă un rol esențial în gestionarea deșeurilor și în practicile economiei circulare. Politicile și planurile sunt componente esențiale pentru gestionarea eficientă a resurselor de apă.

---

<sup>4</sup> Anuarul IPM - 2021 „Protecția mediului în Republica Moldova” [Rapoarte anuale \(gov.md\)](#)

- **Politica de Management Integrat al Apelor.** Republica Moldova a introdus o nouă politică de gestionare integrată a apei, care vizează alinierea la cadrul juridic și de reglementare al UE. Stabilitatea instituțională și abordarea deficiențelor sunt esențiale pentru o punere în aplicare reușită
- **Politica națională de alimentare cu apă și canalizare.** Politica Republicii Moldova în domeniul apei prezintă prioritățile pe diferite dimensiuni, inclusiv: Cadrul instituțional și juridic: consolidarea structurilor juridice și a coordonării; Dezvoltarea infrastructurii: Concentrarea pe alimentarea cu apă și canalizare; Aspecte transversale: integrarea aspectelor relevante în programe.

Deși Republica Moldova a depus eforturi consolidate pentru a-și ajusta cadrul de reglementare, provocările persistă în implementarea eficientă. Capacitățile analitice și expertiza sectorială necesită îmbunătățiri suplimentare.

Documente	Prevederi ce țin de domeniu
Legea nr. 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător	<p>Instituie cadrul general de protecție a tuturor resurselor de apă și a ecosistemelor acvatice.</p> <p>Legea se concentrează în special pe sursele de poluare, interzice ca în apele de suprafață să se deverseze ape uzate netratate, ape fierbinți sau contaminate, materiale radioactive, patogene și parazite, produse sau reziduuri petroliere și alți poluanți. De asemenea, se interzice deversarea în apele de suprafață și depozitarea în stratul acvifer a oricăror deșeuri sau materiale solide rezultate din lucrări de construcții, a altor reziduuri și pesticide, precum și a materialelor explozive, otrăvurilor, medicamentelor și altor substanțe similare.</p> <p><a href="https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=112032&amp;lang=ro">https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=112032&amp;lang=ro</a></p>
Legea nr. 1102/1997 cu privire la resursele naturale	<p>Prevede că toate apele de suprafață și de adâncime sunt resurse naționale de apă, în timp ce apele subterane superficiale (aflate deasupra stratului impermeabil aflat la cea mai mică adâncime) sunt resurse locale, râurile Nistru și Prut, precum și lacurile Cahul și Ialpuș, sunt ape transfrontaliere.</p> <p><a href="https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=109389&amp;lang=ro">https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=109389&amp;lang=ro</a></p>
Legea apelor nr. 272/2011	<p>Legea parțial armonizată cu directivele Consiliului: nr. 91/271/CEE din 21 mai 1991 privind tratarea apelor urbane reziduale și nr. 91/676 CEE din 12 decembrie 1991 privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole, cu directivele Parlamentului European și ale Consiliului: nr. 2000/60/CE din 23 octombrie 2000 privind stabilirea unui cadru de politică comunitară în domeniul resurselor de apă; nr. 2006/7/CE din 15 februarie 2006 privind gestionarea calității apei pentru scăldat; nr. 2007/60/CE din 23 octombrie 2007 privind evaluarea și gestionarea riscurilor de inundații; nr. 2008/105/CE din 16 decembrie 2008 privind standardele de calitate</p>

	<p>a mediului în domeniul apei, creează cadrul legal necesar gestionării, protecției și folosinței apelor.</p> <p>De asemenea, legea impune crearea unor zone și fâșii de protecție de-a lungul râurilor și bazinelor de apă și reglementează activitățile din acestea. Pentru râurile Nistru și Prut, lățimea fâșiei de protecție este de cel puțin 1000 m de la albia râului (pe ambele maluri). Pentru alte râuri importante, fâșia de protecție are o lățime de 500 m (în bazinul de captare a apei), iar pentru râurile mai mici - cel puțin 15 m. Potrivit Legii, utilizarea pesticidelor este interzisă într-o fâșie cu lățimea de 300 m de-a lungul râului. Amplasarea fermelor zootehnice, a foselor septice, evacuarea deșeurilor solide de la fermele zootehnice, amplasarea de stații de deservire tehnică, spălarea utilajelor și mijloacelor de transport, depozitarea deșeurilor menajere și industriale, irigațiile prin canale vor respecta o anumită distanță de la malul râului.</p> <p><a href="https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=23002&amp;lang=ro">https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=23002&amp;lang=ro</a></p>
<p>Regulamentul cu privire la cerințele de calitate a mediului pentru apele de suprafață, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 890/2013</p>	<p>Transpune parțial anexa V și anexa X la Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 327 din 22 decembrie 2000, precum și anexa I la Directiva 2008/105/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2008 privind standardele de calitate a mediului în domeniul apei, de modificare și de abrogare a Directivelor 82/176/CEE, 83/513/CEE, 84/156/CEE, 84/491/CEE, 86/280/CEE ale Consiliului și de modificare a Directivei 2000/60/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 348 din 24 decembrie 2008, și constituie un instrument de lucru necesar autorităților cu atribuții de gestionare a apelor și de protecție a mediului în activitatea de evaluare calitativă a resurselor de apă, care prevede stabilirea valorilor de temperatură, de aciditate/alcalinitate, de oxigen dizolvat, a parametrilor chimici și microbiologici.</p> <p>Regulamentul stabilește cerințele de calitate a mediului pentru apele de suprafață și modul de clasificare a apelor de suprafață în clase de calitate.</p> <p><a href="https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=48703&amp;lang=ro">https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=48703&amp;lang=ro</a></p>
<p>Regulamentul Cadastrului de stat al apelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 763/2013</p>	<p>Cadastrul de stat al apelor constituie un sistem informațional de stat, care conține evidența datelor referitoare la rețeaua hidrografică, la resursele de apă, la patrimoniul hidrotehnic, inclusiv la identificarea, delimitarea, clasificarea și la starea corpurilor de apă, la zonele și fișiile de protecție și ariile protejate situate în aceste zone.</p> <p><a href="https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=1389&amp;lang=ro">https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=1389&amp;lang=ro</a></p>

<p>Regulamentul-cadru al zonelor umede de importanță internațională, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 665/2007</p>	<p>Stabilește modul de organizare și funcționare a zonelor umede de importanță internațională și are tangență cu procesele de identificare a zonelor sensibile</p> <p><a href="https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=25087&amp;lang=ro">https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=25087&amp;lang=ro</a></p>
<p>Regulamentul privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în corpuri de apă pentru localitățile urbane și rurale, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 950/2013</p>	<p>Regulamentul privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în emisare pentru localitățile urbane și rurale (în continuare – <i>Regulament</i>) transpune parțial prevederile Directivei Consiliului nr. 91/271/CEE din 21 mai 1991 privind tratarea apelor urbane reziduale.</p> <p><a href="https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=114429&amp;lang=ro">https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=114429&amp;lang=ro</a></p>
<p>Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova– Uniunea Europeană în perioada 2017–2019, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1472/2016</p>	<p>Planului național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova– Uniunea Europeană în perioada 2017–2019.</p> <p>Planul vizează dialogul politic în toate domeniile de interes reciproc, inclusiv în ceea ce privește domeniul de mediu (capitolul 16) cu prevederi exprese legate de calitatea apei și gestionare resurselor. Planul de acțiuni include și angajamentul de transpunere a Directivei 91/271/CEE (SLT7 și SLT8: delimitarea zonelor sensibile, delimitarea aglomerărilor, managementul nămolului, consolidarea capacităților, monitorizarea și raportarea per domeniu).</p> <p><a href="https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=119199&amp;lang=ro">https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=119199&amp;lang=ro</a></p>
<p>Strategia de alimentare cu Apă și sanitație (2014 – 2030), aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 199/2014</p>	<p>Strategia de alimentare cu Apă și sanitație 2014-2030 plasează serviciile publice de alimentare cu Apă și sanitație în sfera activităților de interes economic general, așa cum sînt ele definite în Carta Verde a UE și încearcă să alinieze aceste servicii la conceptul european. De asemenea Strategia trasează elementele definiției ale serviciilor de alimentare cu Apă și sanitație într-o manieră performantă și nediscriminatorie, aceasta fiind o condiție pentru o mai bună integrare economică în UE.</p> <p>Strategia integrează angajamentele de mediu, inclusiv cele de calitate ale apei care sunt incluse în Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere.</p> <p><a href="https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=132532&amp;lang=ro">https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=132532&amp;lang=ro</a></p>
<p>Programul National pentru implementarea Protocolului privind</p>	<p>Programul National pentru implementarea Protocolului privind Apa și Sănătatea în Republica Moldova pentru anii 2016-2025 cuprinde angajamentele incluse în Convenția din 1992 privind protecția și</p>



Apa și Sănătatea în Republica Moldova pentru anii 2016-2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1063/2016	utilizarea cursurilor de apă transfrontiere și a lacurilor internaționale, în scopul stabilirii și atingerii indicatorilor-țintă naționali pentru prevenirea bolilor asociate apei, prin asigurarea calității apei potabile și a unui management mai eficient și durabil al resurselor de apă. <a href="https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=102596&amp;lang=ro">https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=102596&amp;lang=ro</a>
Programul de dezvoltare a gospodăririi apelor și a hidroameliorației în Republica Moldova pentru anii 2011-2020, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 751/2011	Programul include recomandări și acțiuni conexe gospodăririi resurselor de apă, inclusiv cele mai importante surse de apă - râurile transfrontaliere Nistru și Prut. Unul din obiectivele programului este crearea unui management eficient al resurselor de apă, armonizat cu standardele și normele Uniunii Europene privind normele tehnologice în domeniul gospodăririi apelor și managementul durabil al apelor de suprafață și subterane <a href="https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=114349&amp;lang=ro">https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=114349&amp;lang=ro</a>

### 3.3 Strategii și programe existente privind managementul apelor uzate și stadiul implementării acestora

Două documente cheie de politici care stabilesc obiective și direcții de dezvoltare a domeniului de alimentare cu apă și de canalizare în Moldova sunt, parte a Strategiei de alimentare cu Apă și sanitație (2014-2030), inclusiv Planul de acțiuni pentru anii 2020-2024 și Programul național de implementare a Protocolului privind apa și sănătatea.

Dimensiunea financiară a intervențiilor în domeniul colectării, transportării, epurării și deversării apei uzate este partea a Strategiei de finanțare a mediului pentru serviciile municipale de apă uzată.

Este important să se specifice că toate documentele de politici au la bază țintele vizate de Obiectivele de Dezvoltare Durabilă, inclusiv ODD 6.3 ce vizează accesul universal la servicii de apă gestionate în condiții de siguranță, inclusiv tratarea apelor uzate.

Deși aspectele strategice sunt clar specificate în documentele de politici, iar unele aspecte ce vizează dezvoltarea de infrastructură sunt susținute și de programele de dezvoltare regională și locală, susținute financiar din bugetul național și de partenerii de dezvoltare, se înregistrează întârzierii majore atât în dezvoltarea de infrastructură cât și în materie de calitate a serviciilor de transportare, epurare, deversare a apelor uzate. Conform datelor Biroului Național de Statistică, în perioada 2016-2021, o mare parte a indicatorilor aferenți domeniului au înregistrat creșteri. Astfel s-a mărit: numărul sistemelor publice de alimentare cu apă, lungimea totală a sistemelor și apeductelor de distribuție a apei, dar și numărul stațiilor de epurare a apelor uzate, numărul sistemelor de canalizare și lungimea acestora. De asemenea, s-a mărit și numărul localităților conectate la sistemele de alimentare cu apă și de canalizare.

### 3.4 Stadiul actual al aproximării legislației naționale la prevederile Directivei 91/271/CEE

Moldova a depus eforturi pentru a-și alinia legislația și practicile naționale la prevederile Directivei privind tratarea apelor urbane reziduale. Transpunerea Directivei 91/271/CEE în legislația RM se realizează conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1171/2018 pentru aprobarea



Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene. Republica Moldova a inițiat procesul de aproximare pentru a asigura alinierea completă a legislației naționale privind evacuarea apelor uzate, dar și a sistemului instituțional - administrativ conform specificațiilor legislației UE.

Prevederile cerute de Directivă sunt integrate parțial în mai multe acte normative:

- Legea nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și canalizare, publicată la 14.03.2014 în Monitorul Oficial Nr. 60-65 art. Nr: 123 Data intrării în vigoare: 14.09.2014; (și modificările în curs - 2023)
- Legea apelor nr. 272/2011, publicată în 26.04.2012 în Monitorul Oficial Nr. 81 art. Nr: 264 Data intrării în vigoare: 26.10.2013;
- Hotărârea Guvernului nr. 950/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în emisari de apă pentru localitățile urbane și rurale Publicat: 06.12.2013 în Monitorul Oficial Nr. 284-289 art.Nr.1061;
- Hotărârea Guvernului nr.802/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind condițiile de deversare a apelor uzate în corpurile de apă, Publicat: 01.11.2013 în Monitorul Oficial Nr. 243-247 art. Nr: 931
- Hotărârea Guvernului nr. 736/2020 cu privire la aprobarea Metodologiilor de identificare și desemnare a zonelor vulnerabile la nitrați și a zonelor sensibile la nutrienți, Publicat : 30.10.2020 în Monitorul Oficial Nr. 279-284 art. 910
- Hotărârea Guvernului nr. 90/2020 cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 950/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemele de canalizare și/sau în emisare pentru localitățile urbane și rurale. Publicat :13.03.2020 în Monitorul Oficial Nr. 75-83 art. 219
- Hotărârea Guvernului nr. 1157/2008 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Măsurile de protecție a solului în cadrul practicilor agricole”. Secțiunea 11 Măsurile de protecție a solului în condiții de utilizare a nămolurilor în agricultură, în special a celor de la stațiile de epurare și în anexele 1-7 sunt redate prevederile privind utilizarea nămolului în agricultură.

#### **4. Analiza lacunelor juridice**

Până în acest moment în legislația națională sunt transpuse prevederile ce implică terminologie, indicatori de performanță. Urmează să fie identificați și ulterior negociați termenii de conformare și implementare a prevederilor (Articolele 3, 4, 5, 6, 7, 11, 13, 14, 17).

Tabelul de concordanță a prevederilor Directivei 91/271/CEE în legislația națională a fost realizat de Ministerul Mediului în anul 2023 în procesul de modificare a Hotărârii Guvernului nr. 950/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în emisare pentru localitățile urbane și rurale.

## 5. Foaia de parcurs

Prezentul document detaliază acțiunile pregătitoare din sector iminente pentru inițierea negocierilor și stabilirea termenilor țintă pentru fiecare capitol.

În procesul de elaborare a Foii de parcurs au fost considerate angajamentele asumate de Republica Moldova prin Acordul de Asociere (2014) și care au intrat în vigoare la 1 iulie 2016 și propuse noi termene de implementare și conformare ce reflectă situația la moment și acțiunile de cartografiere și documentare în curs de implementare.

Pentru alinierea la toate prevederile Directivei e nevoie să se considere acțiunile în curs de implementare dar și termenii de realizare ai acestora:

1. Cartografierea instalațiilor de transportare, tratare și deversare a apelor uzate existente și funcționale și parametrii de funcționare a acestora (pentru a pune în aplicare prevederile Art. 3) care este parte a Secțiunii specializate „Apă și sanitație” a Planului de amenajare a teritoriului național, în proces de elaborare în cadrul Proiectului „Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova”,
2. Identificarea (implicit delimitarea) și gruparea aglomerărilor conform categoriilor (aglomerări cu echivalent locuitor (EL) mai mare de 15000, aglomerări cu echivalent locuitor (EL) între 2000 și 15000) - sarcină integrată în procesul de elaborare a Secțiunii specializate „Apă și sanitație” a Planului de amenajare a teritoriului național,
3. Elaborarea programului tehnic și de investiții pentru punerea în aplicare a cerințelor privind tratarea apelor urbane reziduale (Art.17) – Secțiunea specializată „Apă și sanitație” a Planului de amenajare a teritoriului național care este în proces de elaborare va servi drept Program tehnic.
4. Instituirea mecanismului de monitorizare și raportare (Art. 16).

### 5.1 Acțiuni prioritare

Acțiunile prioritare rezidă din angajamentele asumate anterior, prin tratatul de aderare și vizează:

1. Evaluarea situației colectării și tratării apelor urbane reziduale
2. Identificarea zonelor sensibile și aglomerărilor (Art. 5 și anexa II)
3. Consolidarea capacităților instituționale pentru gestionarea implementării Directivei, negocierea prevederilor și raportarea către Comisia EU,
4. Atragerea de suport (expertiză, resurse financiare) pentru realizarea planului de investiții.

Aceste priorități și acțiunile necesare vor fi parte a Programului de punere în aplicare a directivei (conform Art. 17).

## 5.2 Măsuri propuse

Pentru realizarea acțiunilor de pregătire și de implementare a Directivei este important ca actorii vizați de sector să coordoneze acțiunile și să mobilizeze resursele necesare pentru următoarele măsuri:

Prevederi ale Directivei	Obiectivul acțiunilor	Acțiune propusă	Instituția responsabilă	Termen de implementare	Indicatori
<p>Articolul 3</p> <p>(1) Statele membre veghează ca toate aglomerările să fie echipate cu <i>sisteme de colectare</i> a apelor urbane reziduale:</p> <p>— până la 31 decembrie 2000, pentru cele al căror echivalent-locuitor (EL) este mai mare de 15 000 și</p> <p>— până la 31 decembrie 2005, pentru cele al căror EL se situează între 2 000 și 15 000.</p>	<p>Cartografierea instalațiilor de colectare a apelor urbane și identificarea aglomerărilor care nu dețin dar necesită echiparea cu sisteme de colectare a apelor urbane reziduale structurate pe 2 categorii: (1) aglomerări mai mari de 15 000 echivalent locuitor și (2) aglomerări cu EL între 2000 și 15 000</p>	<p>1. Elaborarea Secțiunii specializate „Apă și sanitație” a Planului de amenajare a teritoriului național (Cartografierea este parte a Secțiunii specializate „Apă și sanitație” - În proces de implementare în cadrul Proiectului „Securitatea aprovizionării cu Apă și sanitație în Moldova”</p>	<p>Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale</p> <p>APL de nivelul I și II la balanța cărora se află infrastructura tehnico-edilitară</p>	2027	<p>Secțiunea specializată „Apă și sanitație” a Planului de amenajare a teritoriului național adoptată</p>
		<p>2. Aprobarea prin Lege a Secțiunii specializate „Apă și sanitație” a Planului de amenajare a teritoriului național</p>	<p>Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale</p>	2027	<p>Secțiunea specializată „Apă și sanitație” a Planului de amenajare a teritoriului național transmisă în Parlament spre adoptare</p>
		<p>3. Aprobarea Programului de investiții pe termen lung (parte componentă a Secțiunii specializate „Apă și sanitație” a Planului de amenajare a teritoriului național;</p>	<p>Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale</p> <p>Ministerul Finanțelor (aspecte de bugetare și alocare de resurse)</p>	2027	<p>Programul de investiții pe termen lung și Strategia de Finanțare transmis în parlament spre aprobare</p>

Prevederi ale Directivei	Obiectivul acțiunilor	Acțiune propusă	Instituția responsabilă	Termen de implementare	Indicatori
		4. Aprobarea Strategiei de finanțare a infrastructurii de alimentare cu Apă și sanitație (parte componentă a Secțiunii specializate „Apă și sanitație” a Planului de amenajare a teritoriului național)			
<p>Pentru evacuările de ape urbane reziduale în ape receptoare considerate ca „zone sensibile”, definite la articolul 5, statele membre asigură instalarea unor sisteme de colectare până la 31 decembrie 1998, pentru aglomerările al căror EL este mai mare de 10 000.</p> <p>Atunci când instalarea unui sistem de colectare nu se justifică, fie pentru că nu ar prezenta interes pentru mediu, fie pentru că instalarea sa presupune un cost excesiv, se utilizează sisteme individuale sau alte sisteme corespunzătoare care să asigure un nivel identic de protecție a mediului.</p>	Identificarea aglomerărilor cu EL mai mare de 10 00 unde evacuarea apelor urbane reziduale se face în ape receptoare considerate „zone sensibile”	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Revizuirea responsabilităților ce derivă din pct. 27 și 28 a Metodologiei e identificare și desemnare a zonelor vulnerabile la nitrați și a zonelor sensibile la nutrienți, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 736/2020</li> <li>2. Publicarea listei cu zonele vulnerabile</li> </ol>	Ministerul Mediului,	2027	Lista zonelor vulnerabile publicată
	Identificarea alternativelor și a excepțiilor permise	<ol style="list-style-type: none"> <li>3. Cartografierea aglomerărilor unde nu se impune respectarea prevederilor directivei (cu documentarea alternativelor și recomandărilor) reflectată în Secțiunea specializată „Apă și sanitație” a Planului de amenajare a teritoriului național.</li> </ol>	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Mediului	2027	Secțiunea specializată „Apă și sanitație” a Planului de amenajare a teritoriului național publicată
		<ol style="list-style-type: none"> <li>4. Elaborarea Regulamentului privind autorizarea, construcția,</li> </ol>	Ministerul Infrastructurii și	2025	Hotărârea de Guvern pentru aprobarea

Prevederi ale Directivei	Obiectivul acțiunilor	Acțiune propusă	Instituția responsabilă	Termen de implementare	Indicatori
		înregistrarea, controlul și exploatarea sistemelor individuale de colectare și epurare a apelor uzate	Dezvoltării Regionale,		Regulamentului privind autorizarea, construcția, înregistrarea, controlul și exploatarea sistemelor individuale de colectare și epurare a apelor uzate adoptată
<p>(2) Sistemele de colectare descrise la alineatul (1) trebuie să respecte cerințele din anexa I punctul A. Aceste cerințe se pot modifica în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 18.</p> <p>ANEXA I Dispoziții privind apele urbane reziduale</p> <p>A. Sistemele de colectare</p> <p>Sistemele de colectare țin seama de dispozițiile din domeniul tratării apelor uzate.</p> <p>Conceperea, construirea și întreținerea sistemelor de colectare se întreprind pe baza celor mai avansate cunoștințe tehnice, fără a atrage costuri excesive</p>	Monitorizarea exploatării și întreținerii sistemelor de colectare	1. Elaborarea Conceptului Sistemului informațional „Managementul serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare”	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	2026	Hotărâre de Guvern privind aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Managementul serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare” adoptată
		2. Dezvoltarea Sistemului informațional „Managementul serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare”	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	2026	Sistemul informațional „Managementul serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare” elaborat
		3. Elaborarea și aprobarea Regulamentului Sistemului informațional „Managementul serviciilor publice de	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	2026	Regulament aprobat

Prevederi ale Directivei	Obiectivul acțiunilor	Acțiune propusă	Instituția responsabilă	Termen de implementare	Indicatori
		alimentare cu apă și de canalizare”			
		4. Integrarea informației colectate în Sistemul informațional „Managementul serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare”.	ANRE Operatorii serviciilor de alimentare cu Apă și sanitație	2026	Indicatorii de performanță integrați în Sistemul informațional „Managementul serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare” (datele accesibile pentru ANRE)
Articolul 4 (1) Statele membre veghează ca apele urbane reziduale care intră în sistemele de colectare, înainte de a fi evacuate, să facă obiectul unei tratări secundare sau echivalente, în următoarele împrejurări: — până la 31 decembrie 2000, pentru toate evacuările care provin de la aglomerări cu EL mai mare de 15 000; — până la 31 decembrie 2005, pentru toate evacuările care provin de la aglomerări cu EL cuprins între 10 000 și 15 000;	Cartografierea stațiilor de epurare a apelor uzate existente și funcționale conform categoriilor de aglomerări și identificarea aglomerărilor unde este necesară echiparea cu sisteme de tratare a apelor uzate	5. Pentru cartografiere se va considera activitățile implementate în procesul de elaborare a Secțiunii specializată „Apă și sanitație” a Planului de amenajare a teritoriului național	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Trim IV, 2027	Secțiunea specializată „Apă și sanitație” a Planului de amenajare a teritoriului național publicată
	Evaluarea și raportarea performanțelor de tratare	1. Controlul aplicării prevederilor Hotărârii Guvernului nr.950/2013 <sup>5</sup> pentru aprobarea Regulamentului privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în emisare pentru	Ministerul Mediului		Raportare despre performanțele de epurare a apelor uzate în Sistemul informațional „Managementul serviciilor publice de alimentare cu apă și de

<sup>5</sup> Regulamentul privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în emisare pentru localitățile urbane și rurale (în continuare – *Regulament*) transpune parțial prevederile Directivei Consiliului nr. 91/271/CEE din 21 mai 1991 privind tratarea apelor urbane reziduale. Aprobata prin Hotărârea Guvernului nr. 950/2013 MODIFICAT HG656 din 06.09.23, MO379-382/10.10.23 art.896; în vigoare 10.10.23

Prevederi ale Directivei	Obiectivul acțiunilor	Acțiune propusă	Instituția responsabilă	Termen de implementare	Indicatori
		localitățile urbane și rurale			canalizare” per operator
		2. Includerea/integrarea informației despre performanțele de epurare Sistemul informațional „Managementul serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare”	Operatorii ANRE	2028	Raportare despre performanțele de epurare a apelor uzate în Sistemul informațional „Managementul serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare” per operator
		3. Analiza datelor/ indicatorilor de performanță pentru a identifica aglomerările necesită tratare secundară și sporire a calității sau treptei de tratare	MIDR cu implicarea expertizei ingineresti locale și din spațiul UE	2028	Secțiunea specializată „Apă și sanitație” a Planului de amenajare a teritoriului național publicată
(3) Evacuările din stațiile de epurare a apelor urbane reziduale prevăzute la alineatele (1) respectă condițiile din anexa I punctul B <sup>6</sup> ale Directivei. Aceste condiții se pot modifica în	Pregătirea operatorilor pentru aplicarea prevederilor, a indicatorilor de performanță și a planurilor de îmbunătățire a sistemelor de tratare	4. Aplicarea prevederilor Regulamentului și monitorizarea respectării prevederilor cu privire la evaluarea performanței <sup>7</sup>	Operatorii și APL de nivelul I și II la balanța cărora se află infrastructura tehnico-edilitară, ANRE	2030	Raportare despre performanțele de epurare a apelor uzate în Sistemul informațional „Managementul serviciilor publice de alimentare cu

<sup>6</sup> Prevederile din anexa I punctul B ale Directivei au fost transpuse în Regulamentul privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în emisare pentru localitățile urbane și rurale (HG Nr. 950/2013)

<sup>7</sup> **19**. Operatorul este obligat să supravegheze starea tehnică a sistemului public de canalizare, să monitorizeze valorile indicatorilor/parametrilor de calitate ai apelor uzate evacuate de către consumatori în sistemul de canalizare în raport cu CMA a poluanților stabilite și aprobate pentru fiecare consumator în parte, precum și calitatea apelor uzate epurate la deversare în emisare în conformitate cu prevederile prezentului Regulament.

<b>Prevederi ale Directivei</b>	<b>Obiectivul acțiunilor</b>	<b>Acțiune propusă</b>	<b>Instituția responsabilă</b>	<b>Termen de implementare</b>	<b>Indicatori</b>
conformitate cu procedura prevăzută la articolul 18. (4) Încărcarea exprimată în EL se calculează pe baza încărcării medii maxime săptămânale care intră în instalația de tratare în cursul anului, cu excepția situațiilor neobișnuite, cum ar fi cele produse de precipitații intense.					apă și de canalizare” per operator
		5. Elaborarea planurilor de îmbunătățire a sistemelor de tratare pentru a întruni condițiile de tratare stipulate în Directivă și Regulamentul privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în emisare pentru localitățile urbane și rurale	APL de nivelul I și II la balanța cărora se află infrastructura tehnico-edilatară	2030	Cereri de finanțare și investiții accesate
		6. Integrarea intervențiilor de îmbunătățire sau construire a stațiilor și tehnologiilor de epurare secundară în programul de acțiuni și strategia de finanțare	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Finanțelor	2027	Programul de investiții pe termen lung și Strategia de Finanțare transmis în parlament spre aprobare
Articolul 5 (1) În sensul alineatului (2), statele membre identifică, până la 31 decembrie 1993, zonele sensibile pe baza criteriilor definite la anexa II.	Identificarea și actualizarea zonelor sensibile (per bazine hidrografice).	7. Actualizarea și revizuirea zonele sensibile (în procesul de actualizare a gestionare a districtelor hidrografice)	Ministerul Mediului	2029	Harta zonelor sensibile publicată
(2) Statele membre veghează ca apele urbane reziduale care intră în		8. Elaborarea recomandărilor de conformare pentru	Ministerul Mediului	2029	Prescripții emise și remise



Prevederi ale Directivei	Obiectivul acțiunilor	Acțiune propusă	Instituția responsabilă	Termen de implementare	Indicatori
<p>sistemele de colectare, înainte de a fi evacuate în zonele sensibile, să facă obiectul unei tratări mai riguroase decât cea descrisă la articolul 4, până la 31 decembrie 1998, pentru toate evacuările care provin din aglomerări cu EL mai mare de 10 000.</p> <p>(3) Evacuările care provin de la stațiile de epurare a apelor urbane reziduale menționate la alineatul (2) respectă condițiile corespunzătoare din anexa I punctul B. Aceste condiții se pot modifica în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 18.</p> <p>(4) Cu toate acestea, condițiile impuse unei stații de epurare în conformitate cu alineatele (2) și (3) nu se aplică în mod obligatoriu zonelor sensibile, dacă se poate dovedi că procentul minim de reducere a încărcării globale care intră în toate stațiile de epurare a apelor reziduale urbane din această zonă atinge cel puțin 75 % pentru cantitatea totală de fosfor și cel puțin 75 % pentru cantitatea totală de azot.</p> <p>(5) Pentru evacuările de la stațiile de epurare a apelor</p>		<p>zonele sensibile identificate în procesul de actualizare.</p>			<p>operatorilor și către APL1</p>

Prevederi ale Directivei	Obiectivul acțiunilor	Acțiune propusă	Instituția responsabilă	Termen de implementare	Indicatori
<p>urbane situate în bazinele hidrografice corespunzătoare zonelor sensibile și în bazinele hidrografice corespunzătoare zonelor sensibile și care contribuie la poluarea acestor zone, se aplică alineatele (2), (3) și (4).</p> <p>Atunci când bazinele hidrografice menționate la primul paragraf se situează, în totalitate sau parțial, într-un alt stat membru, se aplică art. 9.</p>					
<p>(6) Statele membre veghează ca lista zonelor sensibile să fie revizuită cel puțin la fiecare patru ani.</p> <p>(7) Statele membre veghează ca zonele identificate ca sensibile ca urmare a revizuirii prevăzute la alineatul (6) să se conformeze condițiilor menționate anterior în termen de șapte ani.</p>		<p>9. Publicarea cartografierii zonelor sensibile și integrarea datelor în sistemul integrat de date</p>	<p>Ministerul Mediului</p>	<p>2029 (ulterior la fiecare 4 ani)</p>	<p>Harta zonelor sensibile publicată</p>
<p>Articolul 7</p> <p>Statele membre veghează ca, până la 31 decembrie 2005, apele urbane reziduale să fie tratate, înainte de a fi evacuate, în mod corespunzător, în conformitate cu</p>	<p>Identificarea aglomerărilor cu EL mai mic de 2000 unde apele sunt evacuate în ape dulci și reflectarea aglomerărilor cu EL mai mic de 2000 în programul</p>	<p>10. Aprobarea Programului de investiții pe termen lung (parte a Secțiunii specializată „Apă și sanitație” a Planului de amenajare a teritoriului național)</p>	<p>MIDR</p>	<p>2027</p>	<p>Programul de investiții pe termen lung și Strategia de Finanțare transmisă în</p>

Prevederi ale Directivei	Obiectivul acțiunilor	Acțiune propusă	Instituția responsabilă	Termen de implementare	Indicatori
<p>articolul 2 punctul 9, în următoarele cazuri: - evacuări în ape dulci și estuare, care provin din aglomerări cu EL mai mic de 2000; - evacuări în ape litorale, care provin din aglomerări cu EL mai mic de 10 000.</p> <p>„Art. 2.9. „tratare corespunzătoare” înseamnă tratarea apelor urbane reziduale prin orice procedeu și i/sau sistem de evacuare care să permită, pentru apele receptoare de deșeuri, respectarea obiectivelor de calitate reținute, precum și conformarea la dispozițiile corespunzătoare ale prezentei directive și ale altor directive comunitare”</p>	de investiții și Strategia de finanțare	11. Aprobarea Strategiei de finanțare a infrastructurii de alimentare cu Apă și sanitație (Secțiunii specializată „Apă și sanitație” a Planului de amenajare a teritoriului național)	MIDR	2027	parlament spre adoptare
		12. Identificarea aglomerațiilor este parte a Secțiunii specializată „Apă și sanitație” a Planului de amenajare a teritoriului național	MIDR	2027	Secțiunea specializată „Apă și sanitație” a Planului de amenajare a teritoriului național adoptat
<p>Articolul 8</p> <p>(1) În cazuri excepționale datorate unor probleme tehnice și în sprijinul grupurilor de populație determinate în funcție de considerente geografice, statele membre pot prezenta Comisiei o cerere specială de prelungire a termenului pentru conformarea la dispozițiile articolului 4.</p> <p>(2) Această cerere, care trebuie motivată în mod corespunzător, expune problemele tehnice întâmpinate și propune un program de acțiuni care trebuie întreprinse conform unui calendar corespunzător pentru a atinge</p>	Monitorizarea constantă a implementării și semnalarea în termen util a necesarului de termeni de conformare	13. Mandatarea instituției responsabile de elaborare și argumentare a cererii.	Cancelaria de Stat (coordonarea politicilor) Ministerul Mediului Biroul de Integrare	2027	Proiect de decizie a Biroului de Integrare

Prevederi ale Directivei	Obiectivul acțiunilor	Acțiune propusă	Instituția responsabilă	Termen de implementare	Indicatori
<p>obiectivul prezentei directive. Acest calendar se include în programul de punere în aplicare prevăzut la articolul 17.</p> <p>(3) Se pot accepta numai motive tehnice, iar termenul prelungit prevăzut la alineatul (1) nu poate depăși data de 31 decembrie 2005.</p> <p>(4) Comisia analizează respectiva cerere și ia măsurile adecvate în conformitate cu procedura de reglementare cu control menționată la articolul 18 alineatul (2).</p> <p>(5) În împrejurări excepționale, atunci când se poate dovedi că o tratare mai riguroasă nu prezintă interes pentru mediu, evacuările, în zonele mai puțin sensibile, de ape reziduale care provin din aglomerări cu EL mai mare de 150 000 pot face obiectul tratării prevăzute la articolul 6 pentru apele reziduale care provin din aglomerări cu EL cuprins între 10 000 și 150 000.</p> <p>În astfel de circumstanțe, statele membre înaintează în prealabil Comisiei documentația relevantă. Comisia analizează cazul și ia măsurile adecvate în conformitate cu procedura</p>					
<p>Articolul 9</p> <p>În cazul în care apele care țin de jurisdicția unui stat membru sunt alterate de evacuările de ape</p>	<p>Implementarea Acordurilor internaționale/ bilaterale conform bazinelor hidrografice:</p>	<p>14. Organizarea și desfășurarea ședințelor anuale a comisii bilaterale.</p>	<p>Ministerul Mediului Cancelaria de Stat</p>	<p>Permanent</p>	<p>Procese verbale ale ședințelor anuale</p>

Prevederi ale Directivei	Obiectivul acțiunilor	Acțiune propusă	Instituția responsabilă	Termen de implementare	Indicatori
<p>urbane reziduale care provin de la un alt stat membru, statul membru ale cărui ape sunt poluate poate notifica faptele celui alt stat membru și Comisiei. Statele membre în cauză facilitează, eventual împreună cu Comisia, concentrarea necesară pentru identificarea sursei evacuărilor și a măsurilor care trebuie luate la sursă în favoarea apelor poluate, pentru a asigura conformitatea cu prezenta directivă.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind cooperarea pentru protecția și utilizarea durabilă a apelor Prutului și Dunării, semnat la Chișinău la 28 iunie 2010. (HG 734 din 11 august 2010)</li> <li>- Acord între Cabinetul de miniștri al Ucrainei și Guvernul Republicii Moldova privind colaborarea în domeniul protecției și dezvoltării durabile a bazinului râului Nistru ( semnat la Roma în 2012) și Acordul între Guvernul Moldovei și a Ucrainei privind folosirea în comun și protecție a apelor de frontieră (1994)</li> </ul>				
<p>Articolul 10 Statele membre veghează ca stațiile de epurare a apelor urbane reziduale, construite în conformitate cu condițiile prevăzute la articolele 4, 5, 6 și 7, să fie concepute, construite, exploatate și întreținute astfel încât să aibă un randament suficient în toate condițiile climatice normale ale locului în</p>	<p>Evaluarea normelor de proiectare, planificare a stațiilor de epurare a apelor urbane reziduale, construite în conformitate cu condițiile prevăzute la articolele 4, 5, 6 și 7 ale Directivei</p>	<p>15. Instituirea mecanismului de control al calității a sarcinilor tehnice (temei de proiect) pentru construcția stațiilor de epurare</p>	<p>Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale</p>	<p>Evaluarea normelor la fiecare 5 ani</p>	<p>Norme de proiectare actualizate publicate</p>

Prevederi ale Directivei	Obiectivul acțiunilor	Acțiune propusă	Instituția responsabilă	Termen de implementare	Indicatori
care sunt amplasate. Este necesar să se țină seama de variațiile sezoniere ale încărcării în momentul conceperii acestor instalații.					
<p>Articolul 11</p> <p>(1) Statele membre veghează ca, până la 31 decembrie 1993, evacuarea de ape industriale uzate în sistemele de colectare și stațiile de epurare a apelor urbane reziduale să facă obiectul unor reglementări prealabile și/sau al unor autorizații specifice din partea autorităților competente sau a organismelor corespunzătoare.</p> <p>(2) Reglementările și/sau autorizațiile specifice trebuie să respecte condițiile prevăzute la anexa I punctul C. Aceste condiții se pot modifica conform procedurii prevăzută la art.18.</p> <p>(3) Reglementările și autorizațiile specifice se examinează și, dacă este necesar, se adaptează la intervale regulate.</p>	<p>Autorizarea și monitorizarea respectării condițiilor prevăzute de autorizații</p>	<p>16. Controlul aplicării prevederilor HG 950 (conformării la Regulamentului ) și a SIA GEAP</p>	<p>Ministerul Mediului si instituțiile din subordine</p>	<p>2027</p>	
<p>Articolul 12</p> <p>(1) Apele uzate tratate se reutilizează, dacă acest lucru se dovedește adecvat. Căile de evacuare trebuie să reducă la maximum efectele negative asupra mediului.</p> <p>(2) Autoritățile competente sau organismele corespunzătoare se</p>	<p>Autorizarea și monitorizarea respectării condițiilor prevăzute de autorizații</p>	<p>17. Elaborarea și aprobarea Regulamentului privind reutilizarea apelor uzate epurate</p>	<p>Ministerul Mediului, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare</p>	<p>2025</p>	<p>Hotărâre de Guvern privind reutilizarea în irigare a apelor uzate epurate aprobată</p>

Prevederi ale Directivei	Obiectivul acțiunilor	Acțiune propusă	Instituția responsabilă	Termen de implementare	Indicatori
<p>asigură că evacuarea apelor uzate care provin de la stațiile de epurare a apelor urbane reziduale face obiectul unor reglementări prealabile și/sau al unor autorizații specifice.</p> <p>(3) Reglementările și/sau autorizațiile specifice prealabile privind evacuările care provin de la stațiile de tratare a apelor urbane reziduale și care se efectuează în temeiul alineatului (2) în aglomerările cu EL cuprins între 2 000 și 10 000, pentru evacuările în ape dulci și în estuare, și în aglomerări cu EL de 10 000 sau mai mult pentru toate evacuările, definesc condițiile necesare pentru a respecta cerințele corespunzătoare din secțiunea B din anexa I. Comisia poate modifica cerințele în cauză. Măsurile respective, destinate să modifice elemente neesențiale ale prezentei directive, se adoptă în conformitate cu procedura de reglementare cu control menționată la articolul 18 alineatul (3).</p> <p>(4) Reglementările și/sau autorizațiile se reexaminează și, dacă este necesar, se adaptează la intervale regulate.</p>					
<p>Articolul 13</p> <p>(1) Statele membre veghează ca, până la 31 decembrie 2000, apele industriale uzate biodegradabile</p>	<p>Monitorizarea respectării condițiilor prevăzute de autorizații</p>	<p>18. Controlul aplicării prevederilor HG nr. 950/2013 (conformării la</p>	<p>Ministerul Mediului si instituțiile din subordine</p>	<p>Permanent</p>	<p>Rapoarte de monitorizare</p>

Prevederi ale Directivei	Obiectivul acțiunilor	Acțiune propusă	Instituția responsabilă	Termen de implementare	Indicatori
<p>care provin de la instalațiile sectoarelor industriale enumerate la anexa III și care nu intră în stațiile de epurare a apelor urbane reziduale înainte de a fi evacuate în apele receptoare să respecte, înainte de evacuare, condițiile stabilite în reglementările prealabile și/sau autorizațiile specifice ale autorității competente sau ale organismului corespunzător pentru toate evacuările care provin din instalații prevăzute pentru un EL de cel puțin 4 000.</p> <p>(2) Până la 31 decembrie 1993, autoritatea competentă sau organismul corespunzător din fiecare stat membru stabilește condițiile pentru evacuarea acestor ape uzate în funcție de natura sectorului industrial în cauză.</p> <p>(3) Comisia efectuează un studiu comparativ al condițiilor impuse de statele membre până la 31 decembrie 1994. Comisia își publică concluziile într-un raport și prezintă, dacă este necesar, o propunere corespunzătoare.</p>		prevederile Regulamentului)			
<p>Articolul 14</p> <p>(1) Nămolurile de epurare se reutilizează atunci când acest lucru se dovedește necesar. Căile de evacuare trebuie să reducă la</p>	Monitorizarea descărcărilor și adaptarea graduală	19. Implementarea proiectelor pilot și diseminarea rezultatelor, informarea părților interesate (asociații agricole, fermieri, etc)	Ministerul Mediului, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	2030	Publicații ale rezultatelor



Prevederi ale Directivei	Obiectivul acțiunilor	Acțiune propusă	Instituția responsabilă	Termen de implementare	Indicatori
<p>maximum efectele negative asupra mediului.</p> <p>(2) Autoritățile competente sau organismele corespunzătoare veghează ca, până la 31 decembrie 1998, evacuarea nămolurilor care provin de la stațiile de epurare a apelor urbane reziduale să facă obiectul unor norme generale sau al înregistrării, al sau autorizării.</p> <p>(3) Statele membre asigură, până la 31 decembrie 1998, eliminarea nămolurilor de epurare în apele de suprafață prin deversare de pe vapoare, evacuare prin conducte sau prin orice alt mijloc.</p> <p>(4) Până la eliminarea formelor de evacuare menționate la alineatul (3), statele membre asigură autorizarea și reducerea treptată a cantităților totale de substanțe toxice, persistente sau bioacumulabile conținute în nămolurile evacuate în apele de suprafață.</p>		<p><i>Notă: Normele au fost elaborate și sunt parte a Capitolul V Gestionarea nămolurilor provenite de la stațiile de preepurare/epurare a apelor uzate. recomandări de gestionarea a nămolurilor sunt oferite și în Ghidul privind gestionarea nămolului de la stațiile de epurare a apelor uzate (Ministerul Mediului Ordinul nr. 39 din 30.03.2022) și HOTĂRÂRE Nr. 1157 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice “Măsurile de protecție a solului în cadrul practicilor agricole”</i></p>			
<p>Articolul 15</p> <p>(1) Autoritățile competente sau organismele corespunzătoare supraveghează:</p> <p>- evacuările care provin de la stațiile de tratare a apelor urbane reziduale, pentru a verifica respectarea condițiilor din anexa I punctul B, în conformitate cu</p>	<p>Asigurarea monitorizării respectării prevederilor</p>	<p>20. Controlul aplicării prevederilor HG 950 (conformării la Regulamentului)</p> <p>21. Integrarea datelor în Sistemul informațional „Managementul serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare” (de operator,</p>	<p>Ministerul Mediului</p> <p>Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale</p> <p>Structura lider responsabilă de administrarea</p>		<p>Rapoarte anuale generate din Sistemul informațional „Managementul serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare”</p>

Prevederi ale Directivei	Obiectivul acțiunilor	Acțiune propusă	Instituția responsabilă	Termen de implementare	Indicatori
<p>procedurile de control stabilite la anexa I punctul D;</p> <p>- cantitățile și compoziția nămolurilor de epurare evacuate în apele de suprafață.</p> <p>(2) Autoritățile competente sau organismele corespunzătoare supraveghează apele receptoare de deșeuri provenind de la stațiile de epurare a apelor urbane reziduale și din evacuări directe, cum ar fi cele descrise la articolul 13, atunci când există temeri că mediul receptor va fi puternic deteriorat de aceste evacuări.</p> <p>(3) În cazul evacuărilor conforme cu dispozițiile articolului 6 și în cazul evacuării de nămoluri în apele de suprafață, statele membre stabilesc o supraveghere și efectuează orice studiu care poate fi necesar pentru a garanta că deversarea sau evacuarea de nămoluri nu deteriorează mediul.</p> <p>(4) Informațiile colectate de autoritățile competente sau de organismele corespunzătoare în conformitate cu alineatele (1), (2) și (3) se păstrează în statul membru și se pun la dispoziția Comisiei în decurs de șase luni de la primirea unei cereri în acest sens.</p> <p>(5) Principiile directe pentru supravegherea prevăzută la alineatele (1), (2) și (3) pot fi stabilite în conformitate cu</p>		de laborator și de instituțiile de control)	Sistemului informațional „Managementul serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare”		

<b>Prevederi ale Directivei</b>	<b>Obiectivul acțiunilor</b>	<b>Acțiune propusă</b>	<b>Instituția responsabilă</b>	<b>Termen de implementare</b>	<b>Indicatori</b>
procedura prevăzută la art. 18 alineatul (2).					
<p>Articolul 16</p> <p>Fără a aduce atingere punerii în aplicare a Directivei 90/313/CEE a Consiliului din 7 iunie 1990 privind libertatea de acces la informații privind mediul (5), statele membre asigură publicarea la fiecare doi ani, de către autoritățile și organismele în cauză, a unui raport de situație privind evacuarea apelor urbane reziduale și a nămolurilor din sectorul lor. Statele membre transmit aceste rapoarte Comisiei îndată după publicarea lor.</p>	Monitorizare și raportare	22. Generarea și publicarea rapoartelor	<p>Ministerul Mediului</p> <p>Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale</p>		Rapoarte publicate
<p>Articolul 17</p> <p>(1) Statele membre stabilesc, până la 31 decembrie 1993, un program de punere în aplicare a prezentei directive.</p> <p>(2) Statele membre transmit Comisiei informațiile privind programul până la 30 iunie 1994.</p>	Elaborarea programului de implementare, monitorizarea și raportarea către comisia UE.	23. Actualizarea Foii de parcurs (după caz) în baza Secțiunii specializată „Apă și sanitație” a Planului de amenajare a teritoriului național, a Programului de investiții pe termen lung și a Strategiei de finanțare a infrastructurii de alimentare cu Apă și sanitație	<p>Ministerul Mediului</p> <p>Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale</p>	La fiecare 2 ani, începând cu 2027	
(3) După caz, statele membre transmit Comisiei, la fiecare doi ani, o actualizare a informațiilor prevăzute la alineatul (2), până la 30 iunie.					
(4) Metodele și modelele de prezentare care trebuie adoptate pentru rapoartele privind programele naționale se determină în conformitate cu					
		NU SE APLICĂ			

Prevederi ale Directivei	Obiectivul acțiunilor	Acțiune propusă	Instituția responsabilă	Termen de implementare	Indicatori
<p>procedura prevăzută la articolul 18. Orice modificare a acestor metode și modele de prezentare se adoptă în conformitate cu aceeași procedură.</p> <p>(5) Comisia efectuează, la fiecare doi ani, o examinare și o evaluare a informațiilor pe care le-a primit în conformitate cu alineatele (2) și (3) și publică un raport în acest sens.</p>					
<p>Articolul 18</p> <p>(1) Comisia este sprijinită de un comitet format din reprezentanții statelor membre și prezidat de un reprezentant al Comisiei.</p> <p>(2) Reprezentantul Comisiei prezintă comitetului un proiect cu măsurile ce urmează să fie adoptate. Comitetul își dă avizul cu privire la acest proiect într-un termen pe care președintele îl poate stabili în funcție de urgența subiectului în cauză. Avizul este emis cu majoritatea prevăzută în art. 148 alin. (2) din Tratat pentru deciziile pe care Consiliul trebuie să le adopte la propunerea Comisiei. În cadrul comitetului, voturile reprezentanților statelor membre sunt ponderate conform articolului menționat anterior. Președintele nu participă la vot.</p> <p>(3) (a) Comisia adoptă măsurile preconizate, dacă acestea sunt conforme cu avizul comitetului.</p> <p>(b) Dacă măsurile preconizate nu sunt conforme cu avizul</p>		<p>NU SE APLICĂ</p>			

<b>Prevederi ale Directivei</b>	<b>Obiectivul acțiunilor</b>	<b>Acțiune propusă</b>	<b>Instituția responsabilă</b>	<b>Termen de implementare</b>	<b>Indicatori</b>
comitetului sau în absența avizului, Comisia prezintă Consiliului, fără întârziere, o propunere cu privire la măsurile ce trebuie adoptate. Consiliul hotărăște cu majoritate calificată. Dacă, la expirarea unui termen de trei luni de la data prezentării la Consiliu, acesta nu hotărăște, măsurile propuse sunt adoptate de Comisie, cu excepția cazului în care Consiliul s-a pronunțat împotriva acestor măsuri cu majoritate simplă.					
<p>Articolul 19 (1) Statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la 30 iunie 1993. Statele membre informează de îndată Comisia cu privire la aceasta.</p> <p>Articolul 20 Prezenta directivă se adresează statelor membre. Adoptată la Bruxelles, 21 mai 1991.</p>	Negocierea termenilor de conformare și a țintelor ce vor fi atinse gradual	24. Identificarea și nominalizarea instituției responsabile de negocierea termenilor și comunicarea cu Comisia	Ministerul Mediului Structura lider responsabilă de administrarea Sistemul informațional „Managementul serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare” Biroul de Integrare	2024	
ANEXA I Dispoziții privind apele urbane reziduale A. Sistemele de colectare <sup>8</sup>	Exploatarea, întreținerea și monitorizarea exploatarea indicatorilor de performanță	Includerea parametrilor în indicatorii de performanță a operatorilor.	ANRE	2025	
		Asistarea operatorilor în procesul de prestare a serviciilor (capacități	ANRE	2027	

<sup>8</sup> Textul directivei

Prevederi ale Directivei	Obiectivul acțiunilor	Acțiune propusă	Instituția responsabilă	Termen de implementare	Indicatori
		pregătire, planuri de îmbunătățire/implementare graduală).			
		Crearea mecanismelor de suport pentru prestatorii de servicii (monitorizare, raportare, sesizări, prevenirea dezastrelor și incidentelor)	ANRE, Ministerul Mediului	2030	
		Actualizarea proceselor de supraveghere, inclusiv a numărului minim de probe care trebuie prelevate și documentarea rezultatelor în conformitate cu dimensiunea stației de epurare (ajustarea pct. 19 a Regulamentului privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în emisare pentru localitățile urbane și rurale)	Ministerul Mediului	2026	
ANEXA II Criterii de identificare a zonelor sensibile și mai puțin sensibile A. Zone sensibile O masă de apă trebuie identificată ca zonă sensibilă dacă aparține uneia dintre următoarele grupe: (a) lacuri naturale cu apă dulce, alte mase de apă dulce, <del>estuare și ape litorale</del> , despre care s-a stabilit că sunt eutrofe sau ar putea deveni în curând eutrofe, dacă nu se iau măsuri de protecție. ...	Prevederile au fost transpuse în Anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr.736/2020 METODOLOGIA de identificare și desemnare a zonelor sensibile la nutrienți		Ministerul Mediului	2024	

<b>Prevederi ale Directivei</b>	<b>Obiectivul acțiunilor</b>	<b>Acțiune propusă</b>	<b>Instituția responsabilă</b>	<b>Termen de implementare</b>	<b>Indicatori</b>
<p>ANEXA III Sectoarele industriale</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Prelucrarea laptelui.</li> <li>2. Fabricarea de produse pe bază de fructe și legume.</li> <li>3. Fabricarea și îmbutelierea băuturilor nealcoolice.</li> <li>4. Prelucrarea cartofilor.</li> <li>5. Industria cărnii.</li> <li>6. Fabricarea berii.</li> <li>7. Producerea alcoolului și a băuturilor alcoolice.</li> <li>8. Fabricarea de alimente destinate animalelor pe baza unor produse vegetale.</li> <li>9. Fabricarea de gelatină și lipici din piei și oase.</li> <li>10. Fabricarea malțului.</li> <li>11. Industria de prelucrare a peștelui</li> </ol>		<p>Anexa 9 la Regulamentul privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemele de canalizare și/sau în emisare de apă pentru localitățile urbane și rurale. Sectoarele industriale și cele din domeniul deservirii pentru care este obligatorie asigurarea preepurării/epurării apelor uzate la stații/instalații de epurare/preepurare locale/proprie</p>	<p>Ministerul mediului, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale</p>	<p>Realizat</p>	

Este important ca instituțiile vizate să estimeze corect necesarul de resurse, iar în cazul în care resursele umane și financiare sunt limitate să solicite asistență tehnică pentru coordonarea activităților și îndeplinirea sarcinilor preparatorii. Se va considera experiența statelor ce au aderat la UE în ultimul val, așa cu acestea au negociat diferit termenii de implementare, inclusiv termenii de tranziție și termenii de accesare a fondurilor disponibile.

## 6. Cadrul de monitorizare și evaluare

În conformitate cu Decizia Comisiei din 28 iulie 1993 privind modelele de prezentare a programelor naționale prevăzute la articolul 17 din Directiva 91/271/CEE a Consiliului (93/481/CEE) statele membre vor documenta și vor oferi următoarele informații<sup>9</sup> ca parte a inventarului de bază a programului național:

1. Aglomerări descrise în articolele 2-7, Numărul de Aglomerări (conform art. 2 aliniat 4 ) și încărcare exprimată în echivalent locuitor (articol 2, aliniat 6);
2. Sisteme de colectare descrise la articolul 3. Numărul și capacitatea sistemelor de colectare considerate conforme (conform categoriilor);
3. Instalații de tratare prevăzute la articolele 4 și 6. Numărul și capacitățile considerate conforme;
4. Instalații de tratare prevăzute la articolul 5, aliniat 2. Numărul și capacitățile considerate conforme;
5. Instalații de tratare prevăzute la articolul 5, aliniat 4. Situația la finalul anului indicat/decis;
6. Punerea în aplicare a articolului 14. Evacuarea și re folosirea nămolului rezultat din tratarea apelor reziduale urbane (evacuări exprimate în tone materie uscată și costuri);
7. Valoarea totală și tipul programelor de investiții (investiții cumulative structurate per perioade și articole (Art. 3 Sisteme de colectare, Art. 4, 5, 6, 7 Instalații de tratare ape uzate , nămolului și instalații de evacuare).

Pentru a structura informația conform cerințelor conexe Directivei, se recomandă instituirea mecanismului intern de monitorizare conform acelorași indicatori. Monitorizarea și evaluarea sistematică va permite ajustarea și adaptarea ritmului de implementare astfel încât să se atingă țintele în termenele negociate cu UE.

Mecanismul de monitorizare și evaluare poate include câteva trepte:

### ***Monitorizare:***

- Date primare despre infrastructura existentă oferite de operatorii licențiați și (unde nu sunt operatori licențiați) de APL1;
- Date primare despre tehnologiile de tratare și rezultatele tratării și deversări;
- Date primare despre intervențiile de construcție și punerea în funcțiune a infrastructurii și instalațiilor (dezvoltatori, APL, investitori).

### ***Supraveghere (surveillance)***

- Rezultatele testărilor (analize de laborator) realizate de instituțiile de mediu;

---

<sup>9</sup> <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=celex%3A31993D0481>



- Prescripții de îmbunătățire a proceselor și tehnologiilor din partea instituțiilor constatatoare.

***Evaluare și Validare, preluarea datelor pentru raportare***

- Ministerele de profil (MM, MIDR);
- Biroul Național de Statistica.

Considerând necesarul investițional care implică atât atragerea de resurse cât și capacitatea de valorificare a resurselor mobilizate în termeni prevăzuți de acordurile de investiții e necesar ca monitorizarea să cuprindă și componenta financiar. În formatul ideal, sistemul integrat de monitorizare și evaluare va integra și date de ordin financiar (necesarul investițional, volumul de resurse valorificate, fonduri disponibile).